Työttömien Keskusjärjestö

TYÖTTÖMIEN KESKUSJÄRJESTÖN LAUSUNTO

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 ja 8 luvun sekä työttömyysturvalain 2 a luvun 13 §:n ja 11 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Arvoisa työelämä- ja tasa-arvovaliokunta,

Kiitämme mahdollisuudesta olla kuultavana esityksestä, jossa:

”Starttirahan enimmäiskesto pidennettäisiin 12 kuukaudesta 18 kuukauteen. Muutoksen tavoitteena on turvata starttirahaa saavien yrittäjien mahdollisuutta yritystoiminnan käynnistämiseen ja vakiinnuttamiseen COVID-19-pandemian aiheuttamasta tilapäisestä toimintaedellytysten heikkenemisestä huolimatta.

Työnhakijan ensimmäinen haastattelu järjestettäisiin vain silloin, kun työ- ja elinkeinotoimisto pitää haastattelun järjestämistä tarkoituksenmukaisena. Työ- ja elinkeinotoimiston tulisi pyrkiä järjestämään myöhemmät määräaikaishaastattelut kolmen kuukauden välein. Nykyisin määrä-aikaishaastattelujen järjestämiseen kolmen kuukauden välein ei liity työ- ja elinkeinotoimiston harkintaa.

Työnhaun voimassaolo ei päättyisi sen vuoksi, että työnhakija ei ole vastannut verkkopalvelussa palvelutarpeen arvioimiseen liittyviin kysymyksiin tai laatinut luonnosta työllistymissuunnitelmaksi.

Työnhaun jatkuminen vaikuttaa myös oikeuteen saada työttömyysetuutta.

Työnhakijat eivät menettäisi oikeuttaan työttömyysetuuteen myöskään työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteuttamisen laiminlyönnin takia. Työnhakijalla olisi oikeus keskeyttää työllistymistä tukeva palvelu työttömyysetuutta menettämättä COVID-19-pandemiasta johtuvasta perustellusta syystä.

Työnhakijalla olisi oikeus työttömyysetuuteen työttömyysturvalaissa tarkoitettujen lyhytkestoisten opintojen estämättä, vaikka opintojen kestoa koskeva kuuden kuukauden enimmäisaika ylittyisi. Edellytyksenä olisi, että opintojen pitkittyminen johtuu COVID-19-pandemiasta.”

Työttömien Keskusjärjestö kannattaa esitystä.

- Starttirahan enimmäiskeston pidentäminen on hyvä tuki pientuloisille yrittäjille, joiden on vaikea toimia näissä poikkeusoloissa.

- 3 kk lakisääteisistä soittoajoista luopuminen on nykyisten resurssien puitteissa ymmärrettävää. Kuitenkin jatkossa on tärkeää, että vähintään tähän 3 kk välein tapahtuvaan soittoon palataan. Sillä on ollut työnhakua ja siten mahdollisesti myös työllisyyttä edistävä vaikutus.

Työttömien Keskusjärjestö ry
Rahakamarinportti 3 A, 3. krs, 00240 Helsinki. Puh. 040 547 7090 • Y-tunnus 1003909-9
www.tyottomat.fi • etunimi.sukunimi@tyottomat.fi tai toimisto@tyottomat.fi
Verkkolaskuosoite: **003710039099.** Välittäjän tunnus: **003721291126.** Verkkolaskuoperaattori: **Maventa Oy**

- Työttömien Keskusjärjestön mielestä on erittäin tärkeää, että työnhakijat ”eivät menettäisi oikeuttaan työttömyysetuuteen myöskään työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteuttamisen laiminlyönnin takia.” Samoin työnhakijalla ”olisi oikeus keskeyttää työllistymistä tukeva palvelu työttömyysetuutta menettämättä COVID-19 pandemiasta johtuvasta perustellusta syystä.” Tämä on tärkeää jo pelkästään siitä syystä, että osalla työttömistä ei ole omia digilaitteita, ja ovat asioineet esimerkiksi kirjastossa TE-palveluissa. Nyt nämä asiointipisteet ovat olleet kiinni.

Näistä muutoksista on tärkeä viestittää ymmärrettävällä tavalla työnhakijoille, jotta uudistukset ymmärretään mahdollisimman laajasti.

Työttömien Keskusjärjestö on vaatinut, että kaikki karenssit keskeytetään, jotta vältettävissä olevilta hengenvaarallisilta terveysvahingoilta vältyttäisiin. Tämä hallituksen esitys tukee tätä tavoitetta. Mutta se ei välttämättä ole riittävä, jos esimerkiksi pyydetään lääkärintodistusta tms., jolloin altistetaan työnhakija tarpeettomasti COVID-19 virukselle. Terveyskeskuksessa on oletettavasti korkeampi riski sairastua COVID-19 virukseen kuin kotona.

Samaan aikaan, kun karenssit höllennettäisiin, voitaisiin nykyistä vapaammin pyrkiä etsimään ja tiedottamaan olemassa olevista työnhakijan kannalta järkevistä työmahdollisuuksista. On suuri joukko työttömiä, jotka ovat sormea näpäyttämällä valmiita töihin, kun löytävät tilaisuuden.

- Työttömien Keskusjärjestö pitää tärkeänä myös, että opintojen keskeytyminen pandemian syistä ei johtaisi työttömyysturvan katkeamiseen. Näistä on aiheutunut tarpeettomasti tukikuukausien menettämisiä, joka saattaa johtaa vakaviinkin toimeentulo-ongelmiin ja mm. toimeentulotuen tai diakoniatyön varaan joutumiseen.

- Keskusjärjestö pitää hämmästyttävänä myös sitä, että maahan tuodaan kausityöläisiä, kun maassa olevien ihmisten, esimerkiksi turvapaikanhakijoiden työluvat ovat este kausityön tekemiselle. Rajoitukset tulee nyt poistaa ja tehdä asiasta selvitys.

Helsingissä 22.4.2020

Työttömien Keskusjärjestön puolesta,

Ystävällisesti,
Jukka Haapakoski
Toiminnanjohtaja

Työttömien Keskusjärjestö ry
Rahakamarinportti 3 A, 3. krs
00240 Helsinki
jukka.haapakoski@tyottomat.fi
+358 50 577 2580